

Revolta Generacional

Sergi Picazo

No ho notes. No ho veus. No saps d'on ve aquell murmuri. No entens res del que està passant. Però el terra s'està movent sota els teus peus. Apareixen les primeres esquerdes. Hi ha una revolució en marxa. És un canvi de generació. Ho sento, la meva generació està guanyant.

Hi ha un consens general que diu que la **Generació de la Transició** copa la majoria de llocs de poder entre els creadors d'opinió, els mitjans de comunicació majoritaris, els partits polítics i, en general, els que tallen el bacallà. Els joves demòcrates, europeistes i barbuts que van fer la Transició encara manen avui. Són un tap generacional. Sí, és veritat. Però està succeint un fenomen nou. No s'han adonat que el seu poder està moribund. **El seu vell sistema, amb el qual ho controlaven tot, està esquarterant-se per dins.** La Política, tal com l'entenien. L'Empresa i el Sindicat, tal com l'entenien. La Comunicació, tal com l'entenien. El Model Cultural i el Consum Cultural, tal com l'entenien. 'Walking Dead'. Ara mateix, aquells homes —la majoria són homes— continuen asseguts a les butaques del Círculo Ecuéstre, de l'Ateneu Barcelonès o del sindicat UGT, però el seu poder absolut està difuminant-se.

Aquesta és la història d'una **revolució generacional** en marxa. En la Política, la Comunicació i la Cultura. Terrenys fins ara vetats a una joventut que ja no és jove. La nostra particular **Generació Perduda nascuda durant la Transició (1974-1985)** havia quedat taponada per la Generació T (1945-1965), la que va liderar la Transició i els que venien immediatament darrere. La Generació que va anar a l'EGB, un sistema escolar que va des del 1971 fins al 1997, és la més preparada de la història, no té cap tabú del passat, no té por de fracassar i és absolutament indisciplinada. [Entre 30 i 39 anys hi ha 1,2 milions de catalans](#). Són la primera generació en la Història de Catalunya que ha viscut tota la seva vida en democràcia. Són la primera generació de la Història de Catalunya que mai no ha tractat de vostè els seus pares i avis. Són la primera generació de la Història de Catalunya que ha viatjat a l'estranger de forma massiva, encara que sigui en aerolínia de baix cost o de motxiller. Tenen avui entre 30 i 40 anys. Quan estaven a la universitat, va arribar Internet i ho va canviar tot. Ho van aprofitar. No necessiten cap Maig del 68 perquè van néixer alliberats. No necessiten cap Vietnam perquè gairebé cap d'ells no ha fet la mili. No tenen mites perquè tots van morir joves.

Un dia, **a la redacció del diari 'El Punt'**, em vaig queixar amargament que no hi havia espai per als joves al Parlament, a les tertúlies de televisió, a les càtedres universitàries o al món cultural. Uns senyors, la majoria homes, és clar, i de més de 50 anys ho dominaven tot des de feia 20 o 30 anys. Eren pràcticament els mateixos cognoms de sempre. Eren a tot arreu. Aleshores, un d'aquells "senyors", Manuel Cuyàs, que era director adjunt d'"El Punt", em va respondre amb l'audàcia que el caracteritza: "Deixa de queixar-te i proposa alguna cosa per canviar-ho. Substitueix-nos, va!". 'Zasca'. **"Atreveix-te", venia a dir el mestre Cuyàs.** Queixar-se era massa còmode, massa barat. Els meus amics periodistes acostumàvem a anar a prendre una cervesa i criticar com de malament ho feien els nostres 'jefes' d'"El País", d'"El Periódico", de la SER o d'"El Punt Avui'. El problema era que a l'edat en què nosaltres preniem cerveses criticant la Generació T ells ja estaven muntant partits polítics, sindicats, mitjans de comunicació o fent pel·lícules que avui són el pilar de la nostra societat.

Felipe González, que tenia 32 anys quan va aconseguir ser secretari general del PSOE, complia tot just els 40 quan va guanyar les eleccions del 1982 amb majoria absoluta. Adolfo Suárez, que només tenia 37 anys en ser nomenat director de la TVE franquista, va arribar a president del Govern amb 44 anys. **Narcís Serra tenia 36 anys quan es va emportar les primeres eleccions municipals de Barcelona després de la dictadura i 39 anys quan va ser nomenat ministre de**

Defensa. Pasqual Maragall el va substituir a l'alcaldia amb tot just 41 anys. El convergent Miquel Roca tenia 38 anys quan es va convertir en un dels pares de la Constitució espanyola. Un jove de 31 anys anomenat Artur Mas era regidor de l'Ajuntament de Barcelona. Josep-Lluís Carod-Rovira, amb 30 anys, va ser nomenat cap dels serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Tarragona el 1982 i amb 36 anys ja era diputat.

El primer director d'El País', Juan Luis Cebrián, tenia 32 anys. El primer director d'El Periódico de Catalunya', Antonio Franco, era encara més jove: 31 anys. El primer director de l'Avui', Josep Faulí, era al seu costat un dinosaure: tenia 44 anys. Increïble, però cert.

Parlo de política i de periodisme, però això passava en tots els àmbits.

Manuel Vázquez Montalbán va publicar als 32 anys la seva obra 'Crónica sentimental de España' i als 33 anys el primer llibre del detectiu Carvalho. Terenci Moix va guanyar el Planeta amb 44 anys. Oriol Bohigas va destacar dissenyant edificis a finals dels seixanta i principis dels setanta quan vorejava els 40. Pedro Almodóvar tenia 31 anys quan va dirigir 'Pepi Luci, Bom y otras chicas del montón' i 39 anys quan va arribar a l'èxit mundial amb 'Mujeres al borde de un ataque de nervios'. Etcètera, etcètera...

La Generació T ens ha arruïnat

Avui, 30 anys després d'arribar al Poder als anys vuitanta, la Generació T ho copa tot. El fenomen està perfectament explicat en aquest apunt al blog de Josep Sala, ambientòleg i avui emigrat a Noruega, sota el provocatiu títol ["La Generació T ens ha arruïnat"](#).

Són fills dels anys cinquanta i seixanta, en ple franquisme. Fills de la Guerra Freda, de Tintín, dels tramvies i del blanc i negre. Cantaven "Temps era temps", amb la pau al coll, la flota al moll, i la llengua al cul, amb els símbols arraconats, l'aigua a la font, les restriccions i l'home del sac. Temps d'"Una, Grande y Libre", "Metro Goldwyn Mayer", "Lo toma o lo deja", "Gomas y lavajes", Panellets i penellons; Basora, César, Kubala, Moreno i Manchón. Són fills de la por. Del què diran. Del "fill, no vagis a la manifestació, perquè és perillós". Eren joves quan Franco agonitzava. Ells i els seus pares van patir moltíssim —una guerra civil, el feixisme, la fam, la postguerra, el gris— per aconseguir deixar-nos una vida digna. Van aconseguir una jornada laboral digna, vacances pagades i, fins i tot, alguns una segona residència a la platja. Entraven a treballar amb 16 anys a una empresa i hi acabaven jublant-se. No ho van tenir gens fàcil. Van suar, van lluitar i ho van aconseguir.

Una d'aquelles dones nascudes a la meitat del segle XX, l'escriptora i professora de la Universitat Pompeu Fabra Mercè Ibarz, reconeix en un sensacional article que van ser unes generacions "afortunades" per haver viscut la major època de pau i creixement econòmic de la història a l'Europa Occidental. ["Somos los hijos de la Guerra Fría, somos las hijas del Estado del Bienestar que una vez existió"](#), conclou. Però a vegades els nostres pares i avis sembla que no vegin que nosaltres estem perdent tot allò pel qual ells van lluitar. **Us imagineu què significa socialment i culturalment un 52% d'atur juvenil?** Serem, realment, la primera generació que viu pitjor que els seus pares? Sovint diuen: "No sé què carai passa amb els joves d'ara!". No estudien, no treballen, no tenen valors, no s'esforcen, són hedonistes, ho han tingut tot fet. Segurament tenen una part de raó en la crítica. Però, després, que ningú no es queixi si decidim trencar el tauler.

Avui, aparentment, no sembla que res hagi canviat. Tots els nostres polítics actuals vénen d'aquella generació: **Artur Mas (58), Mariano Rajoy (59), Duran i Lleida (62), Rubalcaba (63) i Cayo Lara (63)**. "Als governs català i espanyol no s'hi asseu ningú amb menys de 40 anys", explica l'amic Josep Sala al seu blog. "La mitjana d'edat dels governs espanyols no ha parat de pujar des dels 41 anys de mitjana del primer Govern de González fins als 55,5 anys dels ministres de Rajoy", conclou.

'Outsiders' del PP com Esperanza Aguirre tenen ja 63 anys i referents del catalanisme com Muriel Casals, d'Òmnium, 69, i Carme Forcadell, de l'ANC, 58. El president del Consell General del Poder Judicial, Carlos Lesmes, té 56 anys. La nova fiscal general de l'Estat, Consuelo Madrigal, té 58 anys. Els sindicalistes també són vells 'rockers': Josep Maria Álvarez, de la UGT, 58 anys, i Joan Carles Gallego, de CCOO, 60. Tots ells van poder veure a la televisió com l'home arribava a la Lluna i van llegir als diaris que havien matat el Che Guevara.

Ja no parlem de l'**elit del món empresarial**: Isidre Fainé, de La Caixa, té 72 anys; Josep Oliu, del Banc Sabadell, 65 anys; Salvador Alemany, d'Abertis, 70 anys; Antoni Brufau, de Repsol, 66 anys, o Salvador Gabarró, de Gas Natural, 79 anys. José Manuel Lara va morir amb 68 anys. El més jove entre els més grans empresaris catalans és Isaac Andik, amb 59 anys. Lògicament, el president de la patronal Foment no podia ser menys: Joaquim Gay de Montellà, 64 'tacos'. Us recordo només que Mark Zuckerberg, un dels homes més rics dels Estats Units, té poc més de 30 anys, o que Sergey Brin i Larry Page, els fundadors de Google, tenen ara 41 anys. Una fita que seria raríssima a Catalunya.

Als **mitjans de comunicació**, tot continua sota control. El director de 'La Vanguardia', Màrius Carol, té 61 anys; el d'"El País", Antonio Caño, té 58 anys (i fa 33 anys que treballa al mateix mitjà), i el de TV3, Eugeni Sallent, és un 'jove' de 52 anys. El nou director del CCCB, Vicenç Villatoro, en té 57. En el món de la cultura catalana, Quim Monzó ja calça 63 anys; Sergi Pàmies, 55; Enrique Vila-Matas, 66; Ferran Torrent, 63; Ventura Pons, 69. Fins i tot els 'joves' Albert Sánchez Piñol, 50, i Javier Cercas, 53. Els tertulians de ràdios i de televisions tenen entre 45 i 60 anys, però la mitjana s'apropa més als 50 anys, segons un [estudi de l'observatori de mitjans Media.cat](#), Cuní, Antich, Barbeta, Nadal, Rahola, Ramoneda, Gabancho, Sardà, Culla o Puigverd, tots tenen una cosa en comú: són nascuts als anys cinquanta. És lògic que parlin com parlen. Van viure un altre món. No té res a veure —res!— amb el nostre món. A mi m'agrada sentir els partits del Barça a Catalunya Ràdio, amb el Puyal. Als seus 65 anys en deu haver vist de tots els colors, al Camp Nou.

Una plaça de **professor a la universitat** és una fita gairebé impossible per als fills de l'EGB malgrat ser la generació amb més doctorats i màsters. Les millors ments de la nostra generació s'han quedat en professors associats cobrant entre 250 i 400 euros per fer classes. Tots els rectors d'universitats catalanes també van néixer als anys cinquanta! Els meus millors professors, i alhora companys, al doctorat en Periodisme gairebé —o sense el gairebé— van començar escrivint cròniques sobre les lluites polítiques de la Transició.

Seguirem tenint referents intel·lectuals de la talla de Xavier Vinader, August Gil Matamala, Pere Casaldàliga, Salvador Giner, Salvador Pàniker, Josep Fontana, Marina Subirats, Arcadi Oliveres, Dolors Bramon, Rosa Regàs, Moisès Broggi o Vicenç Navarro. Tindrem sempre al cor la supervivent dels camps nazis Neus Català. Llegirem els reportatges de Galeano, Kapuscinski, Vázquez Montalbán, Montserrat Roig o Huertas Claveria. **Volem seguir aprenent molt de vosaltres. No és cap guerra generacional. Sou els nostres referents. Ara deixeu-nos fer.** Aquest article-manifest no vol ser un retret ni una queixa. Vol ser un avís.

Aquí us presento la revolució

Un tsunami són una sèrie d'onades massives que arriben minuts o hores després que es produeixi un terratrèmol dins del mar. Les onades, en alta mar, no es noten. Poden arribar als tres metres. Però avancen a gran velocitat. Arriben als 700 quilòmetres per hora. Quan arriben a la costa, ja no hi ha res a fer. S'apropa un tsunami. Serà d'esquerreres o de dretes, homes o dones, catalans o espanyols, 'indepes' o no 'indepes'... però són una generació que ha arribat per quedar-s'hi. No passaran perquè ja han passat. No van trucar a la porta amb respecte: han entrat per darrere i ja són a dins.

No se'n va adonar gairebé ningú, però van entrar a l'escenari, donant un cop sobre la taula, en els últims dos o tres anys. Són tan presumptuosos que volen dirigir el país.

És la **Revolució de la Generació EGB, de la Generació Perduda o de la Generació D** (de democràcia).

La hipòtesi 'Revolta Generacional' només coixeja per la qüestió empresarial. Setze dels 35 presidents de les empreses de l'Ibex 35 tenen almenys 65 anys, i d'aquesta xifra la meitat han complert ja els 70 anys. Quatre de cada deu consellers de les grans empreses espanyoles i catalanes tenen entre 61 i 70 anys. S'ha parlat molt dels joves emprenedors catalans que triomfen al món. Però no tenen pinta de manar aviat en els grans centres de decisió econòmica.

Però fixeu-vos en aquestes edats i en aquests personatges.

Voregen els 40 anys 'joves' com el conseller **Santi Vila**, el diputat revelació **David Fernàndez**, l'alcalde de Santa Coloma i veu emergent del PSC **Núria Parlon**, l'alcaldeable per Barcelona **Ada Colau** o, encara més jove, la diputada d'ICV-EUiA al Congrés **Laia Ortiz**. Són ja les noves veus de la política catalana.

La televisió està canviant gràcies a 'quarantanyers' catalans com **Jordi Évole, Risto Mejide i Toni Cruanyes** o, encara més joves, com **Ariadna Oltra**, que als seus 35 anys lidera el 'prime time' a TV3. I la premsa ja no serà mai més el que va ser. **Ignacio Escolar**, el director d'"Eldiario.es", té 41 anys, però ja apuntava maneres: va ser un dels directors de diari més joves d'Espanya quan als 32 anys ja encapçalava 'Público'.

Atents a aquest nom. El director de l'Open Society Initiative for Europe, la fundació Soros per Europa, és un 'tio' de 40 anys: **Jordi Vaquer**, que amb 30 anys i escaig ja era director del CIDOB (Centre d'Estudis i Documentació Internacionals a Barcelona). Poca broma!

Però alguns polítics del present, sobretot espanyol, són encara més joves. **Pablo Iglesias**, líder de Podem i candidat a presidir un Govern espanyol, té 36 anys. Va néixer a l'octubre del 78. En aquella època, Mariano Rajoy ja s'havia tret la plaça de registrador de la propietat a Pontevedra. El número 2 de Podem és encara més jove. **Íñigo Errejón**, una de les veus amb més futur de la política espanyola, té tot just 31 anys. Abans de néixer ell, Felipe ja havia guanyat les eleccions amb el PSOE. La cosa no acaba aquí. El president de Ciutadans, que acaba de fer el salt a la política espanyola, **Albert Rivera**, és al seu costat un veterà de 35 anys. Mentre que qui serà candidat d'Esquerra Unida, **Alberto Garzón**, va néixer fa només 29 anys.

A Catalunya, la crisi de règim no ha colpejat tan durament la demografia política. La mitjana d'edat dels diputats al Parlament voreja els 45 anys. Però ja hi ha recanvi. A part dels Vila, Fernàndez o Parlon, han aparegut al tauler d'escacs català el diputat i alcalde convergent de la Seu Albert Batalla (37 anys), la secretària general de Podem Gemma Ubasart (36 anys), el negociador dels pressupostos d'ERC Pere Aragonès (32 anys), el diplomàtic i eurodiputat d'ICV-EUiA Ernest Urtasun (32 anys), la vicesecretària d'Estudis del PP a Catalunya Andrea Levy (30 anys) o l'eurodiputat del PSC Javi López (29 anys).

Fins i tot el jutge del 'cas Gürtel' i del 'cas Bárcenas', **Pablo Ruz**, té tot just 39 anys. Raríssim en la carrera judicial.

Ah, per cert, el nou president grec, **Alexis Tsipras**, és en boca de tot Europa als seus 40 anys.

En el món del periodisme comença a haver-hi joves no tan joves en llocs d'alta responsabilitat. Joan Foguet (1980), director de La Xarxa; Jofre Llobart (1975), número dos del Basté a Rac1; Tian Riba

(1974), traient el cap a TV3, o Jordi Graupera (1981) amb columna a 'La Vanguardia'. I en la cultura el relleu ha de passar ja d'una vegada. Qui perd els orígens perd la identitat, sí, però hem d'avançar per construir un futur (im)possible. Feliu Ventura, als 38 anys, ja ha de ser el nostre Ovidi. Samuel Aranda, un fotògraf amb el World Press Photo que és de Santa Coloma i té 35 anys, ja ha de ser el nostre Gervasio Sánchez. I un director de cinema triomfant al món amb 39 anys com Juan Antonio Bayona ha de ser el nostre Pedro Almodóvar.

Ja no us explico com ve de forta la generació anterior, la dels 20 a 30 anys. Ho tenen molt més difícil, però ens superaran.

Què carai pensa la Generació Perduda?

Catalunya ha de passar, com diria Manuel Castells, de la identitat de la resistència a la identitat projecte.

Són la generació que va créixer amb l'EGB. La seva infància és el **Naranjito** i 'Barrio Sésamo', però també amb els primers 'Club Súper 3' i 'Bola de Drac'. Vam créixer amb la música 'grunge' dels noranta (amb Kurt Cobain suïcidant-se a l'abril del 94) i amb les 'pel·lis' del cine 'indie' dels Estats Units o del nou cinema espanyol —amb '**Reality bites**' o '**Historias del Kronen**', com a 'pel·lis' generacionals.

Van veure que el Barça, que sempre ho perdia tot, passava a guanyar-ho tot. Eren adolescents quan la seva ciutat, Barcelona, era seu dels millors Jocs Olímpics de la història. No tenien cap complex d'inferioritat. Van ser els primers a viatjar per Europa amb Erasmus i amb vols barats d'Easy Jet. No tindran casa en la puta vida, però han passat caps de setmana a Berlín, Lisboa, Roma o Londres. Parlen idiomes. Una bona part van tenir l'opció d'anar a la universitat. Un detall curiós: gairebé en tots els casos, els seus anys de despertar universitari van coincidir amb els vuit anys de Govern d'Aznar: 1996-2004. No és un detall menor. Es van socialitzar políticament en un ambient de majoria absoluta, guerres de l'Iraq i transvasaments de l'Ebre.

Quan eren adolescents, **Fukuyama va escriure que la Història s'havia acabat**. Deia que la Història com a lluita entre ideologies havia arribat a la fi per donar inici a un món de democràcies liberals que sortia vencedor contra les utopies del segle XX. Era el 1992 i la generació nascuda durant la Transició tenia entre els 10 i 11 anys d'Íñigo Errejón i els 18 anys de David Fernández, Ada Colau i Núria Parlon. A aquesta generació li van dir: "Estudieu, treballeu i la vostra vida serà tranquil·la i meravellosa". La Història s'ha acabat? Doncs, no: ni la vida era meravellosa ni la Història s'havia acabat. La nostra generació, fins i tot els que tenen una ideologia liberal, vénen marcats per: **la revolta zapatista a Chiapas** ("Manar obeint"), el **moviment antiglobalització** ("Un altre món és possible") i la **caiguda de les Torres Bessones de Nova York** (i el posterior "No a la guerra"). L'impuls del Moviment del 15-M i l'auge independentista van acabar de forjar les ganes que passi, per fi, alguna cosa.

El polític **Jordi Muñoz**, de la nostra mateixa generació, explicava recentment [en un article al diari 'Ara'](#) que **Podem podia analitzar-se també com un cop sobre la taula de la Cultura de la Transició per part de la joventut**. "L'activisme universitari, els centres socials ocupats i, posteriorment, el 15-M també han sigut centrals en la trajectòria del nucli activista de Podem. Una de les derivades que el Moviment del 15-M va tenir en aquest entorn va ser la reflexió sobre la necessitat de fer el salt, sense complexos, a la política institucional. En part, motivada per la frustració del final de les protestes i, en part, potser per una certa consciència generacional: sectors joves que veuen el seu ascens bloquejat i consideren que ha arribat el seu moment".

L'auge de l'independentisme que viu Catalunya és també, entre moltes altres coses, un fenomen

generacional. En general, segons la majoria d'enquestes, els joves d'entre 16 i 29 anys són més partidaris de la independència. Com més augmenta la franja d'edat, menys suports tindria un Estat independent. No tenen gens de por del futur.

Som, doncs, una generació que hem vist el nostre ascens bloquejat i hem decidit que ha arribat el nostre moment. Avui. Ara. Ja. No volem esperar més.

No tenim por.

Ens creiem sobradament preparats.

Som una mica arrogants.

Tenim totes les contradiccions i tots els mites mal curats.

Tenim ganes que passi alguna cosa.

Ha arribat el nostre torn.

No tenim res a perdre perquè no tenim gairebé res.

El **Martí Sales**, que sortirà als llibres sobre la nostra generació com un dels escriptors i pensadors més importants, reivindicava fa poc en un article a la revista 'Procés', de CRÍTIC, el nostre "**dret a equivocar-nos**".

"Fem, equivoquem-nos, refem, tornem-nos a equivocar, i que aquesta sigui la nostra font d'energia inexhaurible . Hi ha molta feina a fer. No demanarem permís per a res i encara menys per equivocar-nos: l'error és la pàtria comuna de la humanitat i en volem el nostre tros"

Martí Sales,
El nostre tros

PD-1: Això és un article-manifest-provocació. Conec sobretot casos en el món de la política i del periodisme. Però segur que vosaltres coneixeu més casos en el vostre camp: la ciència, la informàtica, la moda, el disseny, la cultura, la justícia... Escriviu, si voleu, més exemples als comentaris de l'article.

PD-2: Primeres queixes de la Generació dels nascuts entre el 1965 i el 1974. Diuen que són "la generació entrepà", entre la Generació T i la que vol revolucionar-ho tot. Us proposo que escriviu el vostre article-manifest. Vosaltres us coneixeu millor que ningú.